

RTU studiju kurss "Latviešu literatūras vēsture I"**0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

Kods	LA0612
Nosaukums	Latviešu literatūras vēsture I
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītspēks	Anda Kuduma - Doktors, Asociētais profesors
Mācītspēks	Inta Genese-Plaude - Pasniedzējs Edgars Lāma - Doktors, Profesors Ilga Šuplinska - Doktors, Pētnieks
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursā apgūst zināšanas un prasmes 16. gs. - 20. gs. 30. gadu latviešu literatūras vēstures procesus, autoru, literāro tekstu izpratnei un analīzei skolotāja profesionālajā darbībā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis: Iegūst literatūras skolotāja profesionālo kompetenci, veidojot uz zināšanām bāzētu izpratni un literatūrzinātnisko kompetenci saistībā ar latviešu literatūru un tās attīstības svarīgākajām tendencēm no 16. gs. līdz 20. gs. 30. gadiem. Studiju kursa uzdevumi: 1. Apgūst zināšanas un veido izpratni par latviešu literatūru laika posmā no sākumiem 16. gs. līdz 20. gs. 30. gadiem politiskās situācijas un kultūras norišu kontekstā; 2. Gūst zināšanas un veido izpratni par nozīmīgākajiem rakstniekiem un literārajiem darbiem; 3. Pilnveido literāra teksta analīzes prasmi, skatot daiļdarbus rakstnieku jaunrades, laikmeta īpatnību un skolas mācību kontekstā; 4. Veido instrumentālo, interpersonālo un sistēmisko kompetenci, patstāvīgi lietojot zināšanas praksē, diskutējot grupā, izvērtējot, salīdzinot un radoši izmantojot apgūtās analītiskās teksta interpretēšanas prasmes, kā arī veic patstāvīgu pētniecisku darbību.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1. Latviešu literatūras vēstures materiālu studijas atbilstoši studija kursa plānojumam. 2. Daiļliteratūras tekstu vai fragmentu lasīšana, analīze. 3. Gatavošanās semināriem.
Literatūra	Obligātā/ Obligatory: 1. Latviešu literatūras vēsture. 1., 2. Sējums, 1998. 2. Kalnačs B., Daija P., Eglāja-Kristone E., Vērdiņš K. Fin de siècle literārā kultūra Latvijā: apceres par literatūras sociālo vēsturi. 2017. 3. Vecgrāvis V. Mani sveicina zvaigznes: Romantiskā pasaules izjūta latviešu dzejā, 2018. 4. Rainim 150, 2015. 5. Aspazija un mūsdienas: dzimums, nācija, radošie izaicinājumi, 2016. 6. Sērija "Personība un daiļrade" (J. Janševskis, J. Akuraters, A. Niedra u. c.) 7. Monogrāfiju sēr. "Es esmu" (par J. Poruku, J. Ziemeļnieku u. c.) 8. Lāms E. Friča bārdas dzīves un dzejas gadalaiki: Monogrāfija, 2017. Papildu/ Additional: 1. P. Daija. Apgaismība un kultūrpārnesē. Latviešu laicīgās literatūras tapšana, 2013. 2. Z. Friķe. Ienest sveici istabā : latviešu literatūras veidošanās aspekti 19. gadsimta pirmajā pusē. Rīga, 2011. 3. M. Grudule. Latviešu dzejas sākotne 16. un 17. gadsimtā kultūrvēsturiskos kontekstos, 2017. 4. B. Kalnačs. Pavērsiens. Rūdolfs Blaumanis latviešu un Eiropas literatūrā, 2022. Citi informācijas avoti/ Other sources of information: Interneta resursi/ Internet resources: 1. www.enciklopedija.lv 2. www.punctummagazine.lv 3. www.kulturaskanons.lv
Nepieciešamās priekšzināšanas	Literatūras teorijas kurss

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
I. DAĻA 1. temats. Latviešu rakstu attīstības sākotne un garīgās literatūras izveide 16. un 17. gs. 1. lekcija. Latviešu literatūras vēstures periodizācija, izpratne par pirmsnacionālo un nacionālo literatūru, aktualitātes literatūras pētniecībā. Literatūras vēstures pētniecības principi un uzdevumi. Literatūras latviešu valodā sākotne 16., 17. gadsimtā Praktiskais darbs. Seminārs "Pirmie teksti latviešu valodā – fragmentārie teksti, atrastās un meklējamās grāmatas"	4	6	2	10

2. temats. Apgaismība un latviešu literatūra 18. gadsimtā 2. lekcija: Gothards Frīdrihs Stenders – latviešu populārzinātniskās prozas, laicīgās dzejas un prozas pamatlicējs Praktiskais darbs. seminārs “Vecā Stendera ziņģes, pasakas, populārzinātniskā grāmata” – sagatavots ziņojums auditorijā	4	6	2	8
3. temats. Latviešu literatūra 18. un 19. gs. mijā un 19. gs. 1. pusē 3. lekcija: Ieskats hernhūtiešu literatūrā: žanri, tematika un stilistikās īpatnības. Latviešu literārā procesa raksturojums 19. gs. pirmajā pusē Praktiskais darbs. seminārs “J.N.Ramaņa “Krusta skolas grāmata” kā hernhūtiešu tekstu paraugu apkopojums un Neredzīgā Indriķa dzejas īpatnības	4	6	2	8
4. temats. Latviešu literatūra 19. gs. vidū un otrajā pusē. 4. lekcija: Jaunlatvieši un nacionālās kultūras uzplaukums. Tautiskais romantisms, liroepika. Ausekļa dzeja. A. Pumpura eposs „Lāčplēsis” Praktiskais darbs. 1) Ausekļa dzejas mākslinieciskās izteiksmes izpēte atbilstoši norādēm (iesniedzama rakstiski); seminārs “A. Pumpura eposs “Lāčplēsis”, latviešu eposa vēsturisko problēmjautājumi	4	6	2	8
5. temats. Latviešu proza 19. gs. 5. lekcija. Stāsta žanra attīstība. Brāļu Kaudzīšu romāna „Mērnieku laiku” mākslinieciskā un kultūrvēsturiskā vērtība Praktiskais darbs. Seminārs “Romāns “Mērnieku laiki” – laikmeta sociālo procesu atveidojums, tēlu veidojums, kompozīcija	4	6	2	8
6. temats. Latviešu dzeja 19. gs. beigās. Latviešu dramaturģija 19. gadsimtā. 6. lekcija. E. Veidenbauma dzeja. Ā. Alunāns – dramaturgs, aktieris un režisors Praktiskais darbs. Eseja-ziņojums auditorijā par E. Veidenbauma dzejas tēliem un mākslinieciskajiem virzieniem	4	8	2	8
7. temats. 19.-20. gs. mijas sabiedrības sociālais un psiholoģiskais portrets R. Blaumaņa daiļradē – proza 7. lekcija. R. Blaumaņa proza nācijas pašapziņas nostiprināšanās kontekstā, tās saikne ar Eiropas kultūrprocesi. Noveļu mākslinieciskās izveides specifika. Cilvēka vērtību sistēmas un veiktās izvēles seku tēma Praktiskais darbs. Seminārs “Izvēles problēmas risinājums R. Blaumaņa novelēs”	4	4	2	8
8. temats. R. Blaumaņa dramaturģija 8. lekcija. R. Blaumaņa dramaturģijas tematiskie loki un mākslinieciskās izveides savdabība. R. Blaumaņa lugu iestudējumi teātrī. Lugas “Skroderdienas Silmačos” popularitātes fenomens Praktiskais darbs. Seminārs R. Blaumaņa 1 lugas analīze (pēc izvēles)	4	8	2	10
II. DAĻA	4	8	2	10
9. temats. Sentimentālā romantisma un neoromantisma teksti 9. lekcija. Jāņa Poruka/Friča Bārdas/Jāņa Akuratera personība un dzeja Praktiskais darbs: Seminārs “J. Poruka fantāzija “Pērļu zvejnieks”/J. Akuraters “Kalpa zēna vasara”	4	6	2	8
10. temats. Neoromantisms 10. lekcija. Romantiskais dumpīgums un femīnā problemātika Aspazijas dzejā un drāmās Praktiskais darbs: Aspazijas dzejas studijas; drāmas “Sidraba šķidrums”/“Vaidelote”	4	6	2	8
11. temats. Literārās pasakas virsotnes 11. lekcija. Kārļa Skalbes pasakas Eiropas literāro pasaku kontekstā Praktiskais darbs: Seminārs “K. Skalbes pasaku vērtības”	4	6	2	8
12. temats. Raiņa daiļrade 12. lekcija. Filozofiskās tendences Raiņa dzejā (“Ave, Sol!”/“Gals un sākums”) Praktiskais darbs: Raiņa dzejas studijas un diskusijas	4	6	2	8
13. temats. Raiņa dramaturģija 13. lekcija. Tēli, konflikti un idejas Raiņa lugās (“Uguns un nakts”; “Indulis un Ārija”/“Pūt vējiņi”; “Spēlēju, dancoju”/“Jāzeps un viņa brāļi” Praktiskais darbs: Seminārs par Raiņa lugām (izvēles)	4	8	2	8
14. temats. Autobiogrāfiskā atmiņu literatūra 14. lekcija. Jāņa Jaunsudrabiņa tēlojumu/aprakstu grāmatas (“Baltā grāmata”; “Ūdeņi”) Praktiskais darbs. Seminārs: Psiholoģiskais reālisms un simboliskās/mītiskās zīmes– J. Jaunsudrabiņa romāns “Aija”/“Jaunsaimnieks un velns”	4	8	2	8
15. temats. Pasaku lugas 15. lekcija. Annas Brigaderes autobiogrāfiskā proza un dramaturģiskā darbība Praktiskais darbs: Seminārs “Annas Brigaderes pasaku lugas”	4	4	2	8
16. temats. Liroepikas žanru attīstība 16. lekcija. Vilis Plūdons– liroepikas meistars Praktiskais darbs: V. Plūdona poēmu un balādu studijas un ziņojums	4	8	2	10
Kopā:	64	104	32	136

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1. Pārzina latviešu literatūras vēstures 16.-20.gs.30.g literāro kultūru. 2. Ir izpratne par literatūras un kultūras vēstures savstarpējām saiknēm un mījsakarībām. 3. Ir zināšanas par 16.- 20.gs.30.g. latviešu literatūras vēstures autoriem, tekstiem, literārajām parādībām, kopsakarības, problēmas un autori.	Praktiskie darbi: semināri. Pārbaudes darbi: diskusijas un ziņojumi. Eksāmens.
Prasmes: 1. Prot analizēt tekstus vēsturiskuma principa perspektīvā. 2. Nosaka literatūras vēstures periodu pazīmes literāros darbos. 3. Prot analizēt literāros tekstus 4. Izmanto zināšanas par literatūras un kultūras vēstures procesiem. 5. Prot veikt literāro tekstu formas un satura analīzi. 6. Māk izmantot dažāda veida resursus.	Praktiskie darbi: Semināri. Pārbaudes darbi: Diskusijas un ziņojumi. Eksāmens.

Kompetence: 1. Ir zināšanas par latviešu literatūras vēstures attīstības gaitu no 16.gs līdz 20.gs.30.gadiem. 2. Izmanto vēsturiskuma principu un interpretācijas prasmes literāro darbu analīzē.	Praktiskie darbi: Semināri. Pārbaudes darbi: Diskusijas un ziņojumi. Eksāmens.
---	--

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Pārbaudes darbs	30
Pārbaudes darbs	30
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	32.0	32.0	0.0		*	